

Les mentides d'una
gàbia de vidre

Per un cinema imperfecte (i III)

Jaume Salvà i Lara

A cabàrem parlant de l'ambigüitat. Aquesta -voldria especificar- aquí no és entesa com a definició agafada amb pinces d'un film superficial, que no arriba a mullar-se en cap bassa, que es perd en la incorrecció. Més bé es tracta d'un cinema que fuig de l'autosuficièn-

Ès per això que el cinema imperfecte no té perquè cenyir-se a produccions comercials en 35 mm. Conceptualment serveix igual una Mitchell que una Beaulieu. I així entram en el terreny del cinema aquí reivindicat pel que fa a les fonts que beu. Aquestes poden -i han- de ser diverses i molt variades:

Quant a pel·lícules no professionals -les que interesses més als creadors aficionats- s'ha de dir que el seu art es tracta de la imperfecció dins la imperfecció. Ja no es pot plantejar imitar el cinema perfecte -més que res per una qüestió de xifres de doblers-, però convé deixar clar que té una dinàmica pròpia i diferenciada respecte al seu germà gran imperfecte. En un film fet amb súper 8, la imperfecció involuntària arriba a límits importants perquè sovint en la posada en escena de la idea concebuda prèviament en paper la pel·lícula fuig de les mans del realitzador. Uns mitjans precaris, unes ajudes no implicades emocionalment en el projecte, unes limitacions temàtiques, pressupostàries i artístiques impossibiliten arribar a fer el que es podria fer amb menys mancances. Però aquestes es poden convertir en virtuts amb imaginació i un poc de *savoir faire*. No es tracta d'anar enumerant els trucs que salven dignament alguns problemes sinó més bé de conscienciar-se de les possibilitats del mitjà a l'abast de qualsevol per crear un film amb personalitat, conscient i orgullós de la seva imperfecció perquè és l'element que el fa una entitat pròpia, més lliure i no tan arriscada con el cinema comercial.

Aquí, si es troba la manera de fer-ho, hi té cabuda tot el que un imagini i que segurament no podria fer amb altres formats més grans. Només es té el límit tècnic -que tampoc no és tant com pareix- i el que un mateix tengui en el cervell. Això sí, s'han de descartar les històries impossibles precisament perquè si són impossibles no poden sortir mai bé.

El cinema imperfecte fuig del que queda fora de les seves possibilitats, del que és insincer amb ell mateix, del que li és imporpi, del conservadorisme innecessari, de la conducció del pensament de l'espectador, de l'autocontemplació, de frases com "és la pel·lícula més cara de la història", de la demagogia, de l'automutilació, de la por al fracàs i, en definitiva, de tot el que limita les seves possibilitats a priori. ❖

cia, que sí es mulla però no emet cap judici de valor de cap tipus del que planteja als espectadors; és a dir, que mostra un procés sense analitzar-lo, perquè això implica impregnar-lo d'un únic punt de vista per tal d'homogeneïtzar el que desperta en l'espectador. El cinema imperfecte mai no cau en la simplicitat maniqueïsta del perfecte i conservador cinema d'encàrrec, darrere el qual sovint hi ha massa doblers com per arriscar-se a fugir de les normes que, seguides sense més, donen un resultat comercial bo.

des de la poesia al mateix cinema. Però no només adaptant obres senceres -això també ho fan el perfectes-, sinó incorporant al discrus cinematogràfic elements heterogenis, cites encertades i altres elements agafats de totes les arts que enriqueixin l'obra que s'està creant, sense que aquest fet ens faci baixar el cap davant la necessitat de recórrer a les altres arts. De cap manera no es pot permetre només fer un cinema pur, que només begui del mateix cinema i dels neurotismes del seu creador.

JOEL McCREA: (Mentre tanca la caixa fort davant la visita d'un concitadà).

No és que no me fii de vostè, senyor Curly. És que la caixa està plena.

El Sheriff de Dodge City, de **Joseph M. Newman**.